

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-мн Георги Атанасов Тотков

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

в област на висше образование 4.0. Природни науки, математика и информатика
професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки,
докторантска програма по Информатика

Автор на дисертационния труд: гл. ас. Емил Николов Хаджиколев

Тема на дисертационния труд: Моделиране и управление на процедури
за оценяване и акредитация на обучението

На основание на заповед Р33-1967/21/06.2012 на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за председател и член на научното жури (НЖ). На основание на решение на заседание на НЖ (Протокол № 1.) представям настоящото становище.

Представеният от гл. ас. Ем. Хаджиколев комплект материали на хартиен носител, както и този в електронен вид, са в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включват предвидените там документи.

В качеството си на научен ръководител на гл. ас. Ем. Хаджиколев и едновременно с това и член на научното жури, чувствам особена отговорност при обосновката на своето становище за дисертационния труд.

Разглеждайки въпроса за **актуалност на тематиката**, ще се спра на предисторията на изследванията, която (игра на съдбата) започна с приемането на първия вариант на Закона за развитие на академичния състав. По силата на този закон, в рамките на 6 месеца НАОА трябваше да публикува Национална листа на експертите (НЛ) – членове на бъдещите научни журита. Гл. ас. Е. Хаджиколев се справи с реализацията, като Интернет базирания вариант на НЛ много бързо достигна повече от 5000 експерта, В резултат на успешния експеримент, на дневен ред беше поставен проблемът за автоматизиране на други основни дейности на НАОА. Следващите проучвания показаха, че въпреки известни опити за формализиране на проблема (най-вече по моделиране на методики за оценяване), в практиката на европейските агенции по акредитация на висшето образование не се използват автоматизирани средства.

Основната трудност, която преодолява дисертационното изследване е – да се предложи решение, приложимо за различни методики и области на оценяване, критериални системи и индикатори, и институции. Освен това, поради спецификата на дисертационното изследване, решението трябваше да осигурява и определена свобода при моделиране на методики и процедури за оценяване и тяхното прилагане и експериментиране от крайни потребители. Свидетелство за успешното решение – резултат на изследването, проведено от гл. ас. Ем. Хаджиколев е обстоятелството, че в експериментите участваха без особени затруднения повече от 100 потребители (експерти на НАОА, университетски преподаватели и служители).

Методиката на изследване, приложена от г-н Хаджиколев, е адекватна на поставените цели и решаваните задачи и води до постигане на теоретични и практически резултати. Дисертационното изследване е представено по подходящ начин във всички негови етапи – проучване, анализ, създаване на концептуален метамодел, проектиране на архитектура и реализация (вкл. авторски софтуер).

Получените резултати имат **сериозно практическо приложение** в последната година, което е подкрепено и с документи от ПУ и НАОА. От своя страна, като член и

председател на експертни групи на НАОА, респективно по институционалната акредитация на ЮЗУ и СУ, мога също да потвърдят приложимостта и ефективността на средствата, създадени в резултат на дисертационното изследване.

Заявените от докторанта **приноси** съответстват на поставените цели и задачи. Особено важни за повишаване на качеството на висшето образование в България са формулираните насоки за бъдещо развитие на изследването. Специално ще отбележа разкриващите се възможности за изграждане на автоматизирана Национална система за оценяване и акредитация и съответна БД (вкл. средства за моделиране на критериални системи, обективизирано експертно оценяване и самооценяване на ВУ).

Ще обърна внимание още на **следните моменти**, свързани с проведеното дисертационно изследване.

На **първо място**, с настоящата защита предсрочно приключва законовия срок на самостоятелната докторантура на гл. ас. Ем. Хаджиколев. Последното е свидетелство не само за положения огромен труд и старание на докторанта, но и за плодотворната в научно и приложно отношение дисертационна тематика.

На **второ място**, успешните експерименти (в 3 институционални и 8 програмни акредитации) подсказват потенциала на създадените в дисертационното изследване общ подход, метамодел и конкретни софтуерни решения за прилагане и в други области. В частност, в посока на решаване на формулирания проблем за обективизиране на експертните оценки, има потенциал за провеждане на следващи изследвания.

На **трето място** - характерна черта на получените резултати е, че получават реализация и сериозно потвърждение в практиката и в научни проекти.

Личният принос на г-н Хаджиколев в проведеното дисертационно изследване и за получаване на съответните резултати не може да се подлага на съмнение.

Дисертационният труд съдържа достатъчен брой сериозни научни и научно-приложни резултати, постигнати след задълбочен анализ на конкретен проблем, предлагане на общ модел за решение, проектиране на подходящо софтуерно средство и са довели до реализация с практическа използваемост.

Дисертационният труд и авторефератът отговарят напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „П.Хилендарски“. Качеството на дисертационното изследване, постигнатите резултати и приносите, и тяхното широко популяризиране, ми дават основание да изразя без колебание **положително становище** относно присъждането на образователната и научна степен 'доктор' на ПУ „П. Хилендарски“ на гл. ас. Емил Николов Хаджиколев.

В **заключение**, **убедено** предлагам на уважаемото научно жури **да присъди образователната и научна степен 'доктор' на Емил Николов Хаджиколев** в област на висше образование *4.0. Природни науки, математика и информатика*, професионално направление *4.6. Информатика и компютърни науки*, докторантска програма по Информатика.

2.07.2012 г.

Член на научно жури:

(проф. дмн Г. Тотков)